

The Holy See

**DISCORSO DI GIOVANNI PAOLO II
A S.E. IL SIGNOR VLATKO KRALJEVIC
AMBASCIATORE DI BOSNIA ERZEGOVINA PRESSO LA SANTA SEDE
IN OCCASIONE DELLA PRESENTAZIONE
DELLE LETTERE CREDENZIALI ***

11 settembre 1998

Gospodine Veleposlanice, 1. Rado Vas pozdravljam primajući vjerodajnice kojima Vas je Predsjedništvo Bosne i Hercegovine ovjerovilo za prvoga izvanrednog i opunomoćenog veleposlanika pri Svetoj Stolici. Zahvaljujem Vam na ljubaznim riječima koje ste mi upravo uputili i kojima ste podsjetili na ono što je Bosna i Hercegovina do sada postigla, na njezine buduće naume i na neizbježne teškoće na koje nailazi. Preko Vas prije svega, zahvaljujući Vašoj ljubaznoj uslužnosti, s velikim poštovanjem i srdačno pozdravljam članove Predsjedništva i Ministarskoga vijeća Bosne i Hercegovine. Time istodobno i ovom zgodom želim ponovno očitovati svoju ljubav i blizinu svekolikim pucanstvima koja tamo žive: svi oni imaju posebno mjesto u mojemu srcu i u mojim molitvama. Pred očima su mi još uvijek nazorni prizori s nezaboravnoga pohoda Sarajevu, koji mi je Božja Providnost dala ostvariti 12. i 13. travnja prošle godine. Sarajevo je grad koji ostaje znak našega stoljeca zbog događaja što su se tamo zbili i zbog posljedica koje su odatle proizišle za cijelu Europu. Svoj sam put u Sarajevo doživio kao poticaj svim ljudima dobre volje da se ne obeshrabre u nastojanjima za izgradnju nedavno postignutoga mira, kao poziv svim narodima da na Balkan gledaju novim pogledom, kao ohrabrenje da se neumorno nastavi iza mucnim ali plodonosnim putem iskrenoga dijaloga. 2. Sveta se Stolica stalno zanimala za Bosnu i Hercegovinu od njezine neovisnosti pa do danas. O tome svjedoci sve ono što je do sada učinjeno. U vrijeme ratnoga vihora zalagala se za promaknuće mira te upucivala na dijalog kao najprikladnije sredstvo kojim se može jamčiti poštivanje osnovnih i neotuđivih prava svake pojedine osobe i svakoga naroda. Trudila se također oko ublaženja patnji bespomoćnih pucanstava svih tamošnjih područja pogođenih ratnim nedacama. Čim su se pojavili prvi znaci rata, Sveta je Stolica odmah pokušala učiniti sve što je bilo u njezinoj moci da se izbjegnu patnje i smrt te da se među sukobljenim stranama uspostavi iskren i izgrađujući dijalog. Sada pak kada je oružje napokon zašutjelo, nakon krvavoga iskušenja razornoga sukoba, Sveta Stolica nastavlja raditi na ucvršćenju mira u stvarnoj jednakosti svih naroda koji tvore Bosnu i Hercegovinu, potičući na međusobno poštivanje te na iskreni i stalni dijalog u ožračju prave slobode. Od srca želim da nedavno bolno iskustvo i patnje pridonese djelotvornoj suradnji među državama balkanskoga područja i promaknuću stvarnoga priznanja ljudskih prava i prava svih naroda europskoga jugoistoka, što je danas inace vrlo zurno

zbog izbijanja novih zarištâ sukoba.³ Zgrada se mira u Bosni i Hercegovini iz dana u dan postupno ucvršćuje zahvaljujući zalaganju tamošnjih vlasti i naporima međunarodne zajednice koja radi da se u tim krajevima ozivotvore mirovni dogovori iz Washingtona i Daytona. Sada ostaje zurni zadatak moralne i materijalne obnove zemlje. To je zahtjevan, ali neodgodiv posao, i s njim je povezana budućnost Bosne i Hercegovine. U obnovi zemlje pogođene nedavnim ratom svakako valja ulagati u infrastrukture, koje su prijeko potrebne za ponovni početak života tamošnjih pučanstava i za novi gospodarski polet. Valja međutim najprije omogućiti svakome pojedinom građaninu da uživa svoja vlastita prava i svoje dostojanstvo. Ljudska je osoba naime najdragocjenije dobro svakoga građanskog društva. Ne može se zbog toga zaobilaziti pitanje prognanika i izbjeglica, koji s pravom traže povratak svojim domovima. Od srca pozivam sve one kojih se to tiče da se ne obezhrabre pred teškoćama i da se zauzmu za pravedno rješenje ove drame. Moja je želja da što prije bude moguće stvoriti uvjete za miran i siguran povratak onih koji su pobjegli pred naletom ratnih strahota ili su bili silom potjerani sa svojega ognjišta. Potrebno je svima jamčiti stvarnu mogućnost povratka u vlastiti dom kako bi tu mogli ponovno početi redoviti život bez straha i u miru. To pak pretpostavlja uklanjanje svake prijetnje nasiljem i uspostavu ozračja međusobnoga povjerenja u društvenoj sredini u kojoj vladaju zakonitost i sigurnost. Hod ovim putem zahtijeva uključenje brojnih zdravih snaga koje zajedno tvore društvenu zajednicu. Crkva je, u onome što na nju spada, već dala te će idalje davati svoj uvjerljiv i stvaran doprinos kako bi svi nastavili ći putem dijaloga i iskrene suradnje. Međutim, za jamčenje identiteta, razvoja i napretka svakoga pojedinog konstitutivnog naroda Bosne i Hercegovine veliku odgovornost imaju političke snage i državna tijela. Da bi se u tome uspjelo, traže se strpljivost, vrijeme, ustrajnost; taj posao ne podnosi da se bilo što radi na silu. Nikoga ne smiju obezhrabrivati mogući pojavci nepredviđenih teškoća. A kad se te teškoće ipak pojave, svi se moraju služiti razboritošću da se isprave i poboljšaju prije izrađeni planovi.⁴

Gospodine Veleposlanice, motreći dobre izgleda za budućnost stvorene napokon ponovno stečenim mirom, ne može se zanijekati postojanje sjenâ, koje valja rapršiti. Vrlo velika zabrinutost vlada zbog atentatâ, koji su se dogodili u posljednje vrijeme i koji siju veliki strah te mjesno pučanstvo lišavaju smirenoga života. Radi se o cinima što predstavljaju ozbiljnu zapreku miru, pomirenju i praštaju, koji su toliko potrebni za budućnost cijeloga onog kraja. Ništa se trajno ne može sagraditi na nasilju! Bosna i Hercegovina je zemlja u kojoj zajedno žive tri konstitutivna naroda i u kojoj postoje različite vjerske zajednice. Svima valja davati jednake mogućnosti gospodarskoga, društvenoga i kulturnoga djelovanja. Svima valja pružati prigodu da mogu očitovati vlastiti identitet, u potpunome poštivanju drugih. Multietničko i multireligiozno društvo, kakva je upravo Bosna i Hercegovina, mora se temeljiti na poštivanju različitosti, na uzajamnome poštivanju, na stvarnoj jednakosti, na djelotvornoj suradnji, na izgrađujućoj suradnji, na stalnom i iskrenom dijalogu. Jedino će na taj način dotične zajednice zemlju moći pretvoriti u istinsko »područje mira«. Svatko se, dakle, mora opirati *napasti prevlasti nad drugima* koja proizlazi iz želje za gospodovanjem i iz osobne ili skupne sebičnosti. Naprotiv, potrebno je *gajiti pravi demokratski život*, pracen istinskom vjerskom i kulturnom slobodom koja je usmjerena prema stalnome promaknuću osobe i općega dobra. Prikladne zakonske odredbe moraju, dakle, jamčiti stvarnu jednakost svih jedinica građanskoga društva, a državna tijela moraju promicati tu jednakost i štiti je svim zakonitim sredstvima.⁵

Gospodine Veleposlanice, ne mogu ne spomenuti sadašnje uvjete u kojima se nalazi Katolicka Crkva u Vašoj zemlji. Katolicka Crkva ne traži za sebe nikakve povlastice. Ona jedino želi ostvarivati zadatak koju je primila od svojega božanskog Utemeljitelja te slobodno razvijati vlastitu djelatnost, koja je u službi svih ljudi. Ovo je razlog zbog kojega bi željela vidjeti vraćena dobra, kojih je bila lišena u komunističko doba ili za vrijeme nedavnoga sukoba. Rijec je o dokazu pravde i znaku demokracije državnih ustanova zemlje koju ste pozvani ovdje predstavljati. Nedvojbeno je da ono što Katolicka Crkva traži za sebe, da to isto zahtijeva i za sve ostale vjerske zajednice u Bosni i Hercegovini. Završavajući ove riječi pozdrava i onoga što mi je posebno na srcu, želim nebeskoj zaštiti Presvete Bogorodice povjeriti nastojanja što ih Bosna i Hercegovina, uz pomoć međunarodne zajednice, poduzima za izgradnju mira i za svoju duhovnu i materijalnu obnovu.

Neka po zagovoru Blazene Djevice Marije na svekolika pucanstva Vaše zemlje, koja mi je posebno draga, si?e obilan Bozji blagoslov. Sve ovo istodobno pratim i srdacnom zeljom za uspješnost Vaše sluzbe pri Svetoj Stolici.

**Insegnamenti di Giovanni Paolo II, vol. XXI, 2 p. 261-264.*

L'Osservatore Romano 12.9. 1998 p.4.

Copyright 1998 © Libreria Editrice Vaticana

Copyright © Dicastero per la Comunicazione - Libreria Editrice Vaticana